

Стандарти забезпечують основу для прийняття рішення про найбільш доцільний підхід до управління ризиками, також можуть використовуватися для прийняття рішення щодо конкретних ризиків або вибору між різними варіантами. Вибір стандарту управління ризиками або його збалансоване розширення вимагає детального розуміння вимог кожного стандарту і способів їх практичного застосування (впровадження), а також, залежить від рівня зрілості процесів управління ризиками.

Перелік посилань:

1. Хмыров В. В. *Управление рисками. Современные международные стандарты* / В. В. Хмыров // *Социально-политические науки*. – 2013. – № 2. – С. 82-85.
2. Дорожжина Т. В. *Управление рисками* / Дорожжина Т. В., Крутиков В. К., Алексеева Е. В. – *Калуга : Ваш ДомЪ*, 2014. – 233 с.
3. ISO 31000:2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.amu.kz/fotos-news/vstrecha_rectora_so_stud_31_oct/ISO%2031000-2009.pdf
4. ISO Guide 73:2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:guide:73:ed-1:v1:en>
5. COSO ERM [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.coso.org/documents/COSO_ERM_Executive_Summary_Russian.pdf
6. FERMA RMS [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ferma.eu/app/uploads/2011/11/a-risk-management-standard-russian-version.pdf>

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ КРАЇН ЄВРОПИ

М.В. Романчик, здобувач вищої освіти

Науковий керівник: Н.Є. Зінгаєва

Миколаївський національний аграрний університет

Дослідження функціонування систем менеджменту сільськогосподарських підприємств країн Європи є досить важливим на сьогодні, так як даний приклад допоможе українським сільськогосподарським підприємствам знайти нові шляхи розвитку та підвищення ефективності діяльності власних систем менеджменту. Система менеджменту – сукупність взаємопов'язаних елементів організації, що взаємодіють між собою і зовнішнім середовищем для досягнення поставлених цілей на основі оптимального використання трудових, матеріальних, фінансових ресурсів.

Порівняємо вітчизняну та європейську системи менеджменту сільськогосподарських підприємств.

По-перше, сільськогосподарські підприємства в Європі прагнуть до постійного скорочення виробничих витрат. Українські сільськогосподарські підприємства також, прагнуть до скорочення витрат, але на відміну від європейських підприємств, в яких це відбувається за рахунок впровадження інновацій, модернізування техніки, удосконалення процесу виробництва без втрати якості, українські підприємства для досягнення цієї ж мети використовують більш дешеву сировину, неякісне обладнання, неперевірених постачальників, за рахунок чого втрачають якість виробленої продукції.

По-друге, європейські сільськогосподарські підприємства проводять наукові дослідження, які впроваджують у виробництво. В Україні наукові дослідження, зазвичай, залишаються на теоретичному рівні, так як дані дослідження не фінансуються і українські підприємства не мають можливості їх здійснювати.

По-третє, закордонні підприємства мають гнучкість у використанні технологічних процесів, тобто модернізація і впровадження нових процесів відбувається досить швидко. В Україні таку можливість мають лише великі підприємства, які мають достатньо коштів і можливостей для здійснення даного процесу.

По-четверте, особлива увага на європейських сільськогосподарських підприємствах приділяється окремим деталям і тонкошам процесу виробництва. В Україні для переважної кількості підприємств кінцевою метою є максимізація прибутку, і деякі особливості сільськогосподарського виробництва не враховуються.

По-п'яте, на європейських сільськогосподарських підприємствах відносно низька ціна робочої сили. В Україні також це спостерігається, але поряд з цим європейські підприємства надають певні додаткові стимули (покращення умов праці, просування по кар'єрній драбині та ін.), в Україні ж на більшості сільськогосподарських підприємств, переважно середнього та малого розміру) такі стимули відсутні.

Особливу увагу європейські сільськогосподарські підприємства приділяють управлінню на основі теорії людських відносин, яка характеризується встановленням і заохоченням хороших людських відносин з персоналом, а саме: повага особистості працівника; увага до проблем і труднощів кожного окремого співробітника; повний і відвертий двохсторонній обмін думками між робітниками та роботодавцями; мотивація робітників, визнання їх старань і винагорода досягнень; систематичне навчання і підвищення кваліфікації [1]. Впровадження теорії людських відносин на вітчизняних підприємствах дасть можливість підвищити якість роботи його працівників, яка досягається їх мотивацією та гарним ставленням до них і не потребує від керівників додаткових витрат.

Також, важливим моментом ефективної діяльності європейських сільськогосподарських підприємств є їх участь в кооперативах. Так, у Швеції, Данії, Норвегії, Фінляндії, Нідерландах майже всі фермерські господарства об'єднанні в кооперативи, у Франції, Бельгії, Німеччині та інших країнах Європи – приблизно 80 %.

Основними перевагами об'єднання сільськогосподарських підприємств у кооперативи є: 1) кооператив здатний впливати на рівень цін закупівлі та реалізації виробленої продукції переробним підприємствам; 2) можливість обміну досвідом між сільськогосподарськими підприємствами щодо ефективності ведення своєї діяльності; 3) за рахунок об'єднання зусиль підприємств у єдиній організації, а також існування переваг щодо закупівлі сировини та реалізації продукції зростає рівень дохідності виробництва членів кооперативу; 4) у підприємств з'явилися можливості спільного інвестиційного кредитування розвитку виробництва [2].

Отже, система менеджменту сільськогосподарських підприємств європейських країн має певні переваги та особливості, які варто запозичити й українським підприємствам. Основними з яких є управління на основі теорії людських відносин та участь в кооперативах. Управління на основі теорії людських відносин дозволить вітчизняним підприємствам без використання зайвих коштів підвищити якість роботи своїх працівників та мотивувати їх на її виконання. Участь в кооперативах дасть можливість вирішувати проблеми виробництва та збуту продукції, пошуку техніки та фінансування разом з іншими сільськогосподарськими підприємствами, що полегшить їх роботу та підвищить ефективність системи менеджменту підприємства.

Перелік посилань:

1. *Англійський стиль менеджменту, як основа західного стилю менеджменту [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pres.in.ua/>*
2. *Щодо досвіду розвитку кооперації в аграрному секторі Польщі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/424/>*

ДЕРЖАВА ЯК ВАЖІЛЬ РЕГУЛЮВАННЯ КОНКУРЕНЦІЇ

М.Д. Сабо, здобувач вищої освіти

Науковий керівник: Г.В. Кириченко

Національний транспортний університет, м. Київ

На сьогоднішній день питання пов'язані з монополізмом в Україні та дотриманням антимонопольного законодавства є актуальним, оскільки монополії, на протиположний підприємствам, мають значний вплив на встановлення ціни та обсягу випуску продукції, що набуло в Україні неабиякого розмаху. Тому задача вчених-економістів полягає у вдосконаленні антимонопольного законодавства та пошуку нових шляхів вирішення проблем щодо подолання зловживанням монополізмом в Україні.

Одразу треба зазначити, що ринок досконалої конкуренції – це не найвище благо в економічному середовищі. Звичайно плюсів в такій системі буде багато, але при всіх своїх перевагах ринок досконалої конкуренції не повинен бути об'єктом ідеалізації.

Згадаємо, що чиста конкуренція не спроможна розвивати НТП, як чиста монополія його розвивати не бачить сенсу. Можна сказати, що обидва критичні види ринкових відносин мають досить негативний вплив для держави. Повинна бути «золота середина», якої потрібно притримуватись успішній державі.

Однак це не означає, що чиста конкуренція не повинна існувати. Чиста конкуренція матиме вагоме місце у сфері сільського господарства, бо частина людей, яка не спроможна отримати вищу освіту, завжди матиме альтернативу почати розвивати агрокомплекс держави, на який немає перешкод входу, та немає проблем з конкурентоздатністю будь-яких суб'єктів на цьому ринку.

Якщо держава зможе реалізувати подібне, тоді її агрокомплекс завжди буде користуватися попитом не тільки на національному ринку, але і на міжнародному.